

Februar 2018

NOTAT

Status Jobreform fase I

I forbindelse med 1-årsdagen for indførelsen af jobreform fase I er der udarbejdet et statusnotat. Notatet fokuserer på den gruppe af ydelsesmodtagere, som blev berørt af reformen første gang i oktober 2016 og følger gruppen et år frem.

Sammenfatning

- **6,1 pct.** af de loftsberørte er i beskæftigelse 12 måneder efter, de blev berørt 1. oktober 2016. Dog gælder **16,5 pct.**, hvis der alene ses på de jobparate.
- **10,7 pct.** af de, der udelukkende er berørt af 225-timersreglen, er i beskæftigelse 12 måneder efter, de blev berørt 1. oktober 2016. Det gælder **13,7 pct.**, hvis der alene ses på de jobparate.
- **10,5 pct.** af de loftsberørte, der fortsat er på ydelse efter et år, har haft ordinære timer i løbet af de sidste 12 måneder.
- **20,2 pct.** af de, der udelukkende er berørt af 225-timersreglen, der fortsat er på ydelse efter et år, har haft ordinære timer i løbet af de sidste 12 måneder.
- **15,5 pct.** af de varslede til omfattelse af 225-timersreglen, er i beskæftigelse i september 2017. Samtidig er 6 pct. i uddannelse.

Indledning

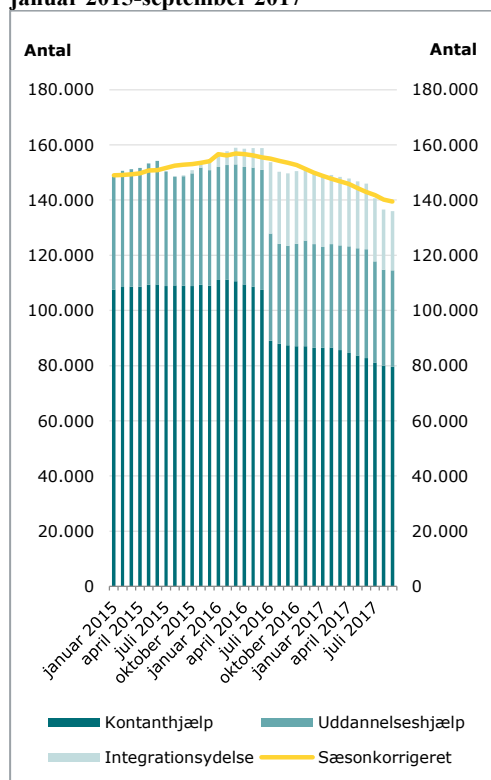
Den 1. oktober 2016 trådte Jobreform fase I i kraft. Formålet med reformen er at sikre, at det kan betale sig for ydelsesmodtagere i kontanthjælpssystemet at komme ud på arbejdsmarkedet og blive selvforsørgende. Ydelsesmodtagere i kontanthjælpssystemet omfatter kontanthjælps-, uddannelseshjælps- og integrationsydelsesmodtagere. Boks 1 gennemgår kort de mest centrale elementer i reformen.

Boks 1. Centrale elementer i reformen

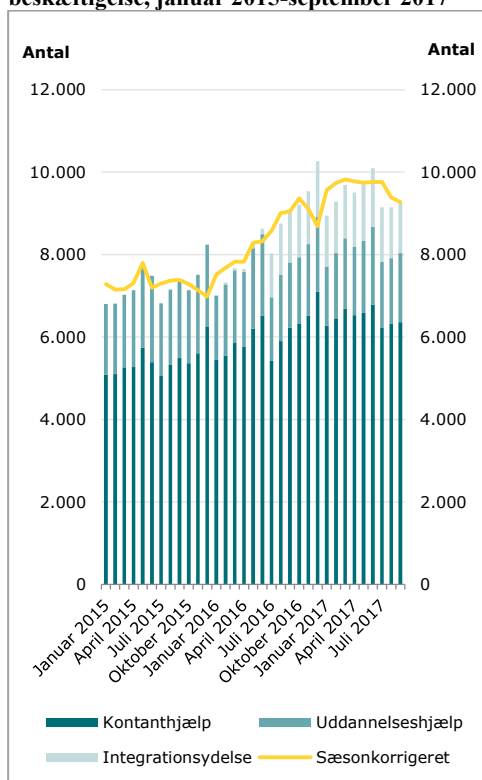
- *Loft over ydelsesniveauet i kontanthjælpssystemet.* Der indføres et loft over niveauet af den kontanthjælpslignende ydelse, boligstøtte og særlig støtte. Hvis det samlede ydelsesniveau overstiger loftsgrænsen, reduceres der i boligstøtte og særlig støtte. Der reduceres ikke i den kontanthjælpslignende ydelse eller de børnerelaterede ydelser. Ingen kan reduceres mere end summen af boligstøtte og særlig støtte.
- *Et skærpet krav om rådighed.* Ydelsesmodtagere i kontanthjælpssystemet skal løbende leve op til et krav om 225 timers ordinær beskæftigelse indenfor de seneste 12 måneder for at bibeholde retten til den fulde ydelse.
- *Nedsat ret til ferie.* Retten til ferie med kontant- eller uddannelseshjælp sættes ned fra 5 til 4 uger, for at øge deres rådighed for arbejdsmarkedet.

Antallet af ydelsesmodtagere i kontanthjælpssystemet har været stigende frem til sommeren 2016. I sommeren 2016 var der knap 160.000 fuldtidspersoner i kontanthjælpssystemet. Siden sommeren 2016 har antallet af ydelsesmodtagere haft en faldende tendens. I september 2017 var knap 140.000 fuldtidspersoner i kontanthjælpssystemet, jf. figur 1. Samtidig er antallet af ydelsesmodtagere i kontanthjælpssystemet med ordinære arbejdstimer steget siden sommeren 2016. I september 2017 havde 9.300 ydelsesmodtagere ordinær beskæftigelse ved siden af deres ydelse, jf. figur 2.

Figur 1. Fuldtidspersoner i kontanthjælpssystemet fordelt på ydelsestype, januar 2015-september 2017

Figur 2. Antal ydelsesmodtagere i kontanthjælpssystemet med ordinær beskæftigelse, januar 2015-september 2017

Kilde: Jobindsats.dk

Kilde: KMD og STARs ydelsesregistre samt E-indkomst.

Anm.: Tallene dækker over summen af kontanthjælps-, uddannelseshjælps- og integrationsydelsesmodtagere, der i en given måned har været registreret med en lønindtægt i E-indkomst. Efterregistreringer bevirker, at antal beskæftigede i december måned ikke nødvendigvis afspejler arbejdstimer præsteret i denne måned.

Status for personer berørt af Jobreform I i oktober 2016

I oktober 2016 modtog 153.700 personer en kontanthjælpslignende ydelse. Af disse oplevede 38.600 personer en reduktion som følge af enten kontanthjælpsloftet, 225-timersreglen eller begge. 27.300 oplevede en reduktion som følge af kontanthjælpsloftet, 9.100 som følge af 225-timersreglen og 2.100 oplevede en reduktion som følge af begge dele. 114.400 var ikke berørt af jobreformen.

En stor del af de personer, som modtog en kontanthjælpslignende ydelse i oktober 2016, er fortsat på kontanthjælp i september 2017. Det gælder 53,4 pct. af de job- eller uddannelsesparate og 71,8 pct. af de aktivitetsparate.

Knap 19,4 pct. af de job- eller uddannelsesparate ydelsesmodtagere i oktober 2016, var i beskæftigelse 12 måneder efter. Fordelt på jobreform status, var 16,5 pct. af de loftsberørte i beskæftigelse 12 måneder efter, mens det samme gælder for 13,7 pct. af de, der udelukkende var berørt af 225-timersreglen.

Andelen i beskæftigelse i september 2017 for den samlede gruppe af aktivitetsparate var 4,8 pct. For personer berørt af 225-timersreglen er andelen i beskæftigelse

7,1 pct., mens andelen blandt personer berørt af både kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen er 9,5 pct., jf. tabel 1.

Det skal understreges, at det ikke er tilfældigt, hvorvidt en person er berørt af kontanthjælpsloftet, 225-timersreglen eller begge. Forskelle imellem grupperne kan derfor ikke nødvendigvis tolkes som en isoleret reformeffekt, da der også uden reformen vil være forskelle i afgangsmønstre grupperne imellem.

Tabel 1. Arbejdsmarkedsstatus for ydelsesmodtagere i kontanthjælpssystemet, fordelt efter visitationskategori og jobreformstatus, oktober 2016.

		Status 12 måneder efter					Antal
		Kontanthjælp	Uddannelse	Beskæftigelse	Selvforsørgelse	Andre ydelser	
Alle ydelsesmodtagere	Alle	64,5	6,6	9,8	6,3	12,9	153.600
	Loft	70,8	5,7	6,1	3,7	13,8	27.300
	225 regel	76,5	2,9	10,8	6,2	3,7	9.100
	Begge	67,8	7,9	12,7	5,9	5,6	2.100
	Ingen	62,0	7,1	10,5	6,9	13,5	115.100
Job- eller uddannelsesparat	Alle	53,4	12,4	19,4	9,9	4,9	51.300
	Loft	57,0	14,4	16,5	7,4	4,7	6.200
	225 regel	74,3	2,6	13,7	6,6	2,8	5.100
	Begge	65,8	7,5	16,0	7,1	3,6	1.100
	Ingen	49,8	13,5	20,7	10,7	5,2	39.000
Aktivitetsparat	Alle	71,8	3,7	4,8	4,5	15,2	99.000
	Loft	74,9	3,1	3,0	2,6	16,3	21.100
	225 regel	79,2	3,3	7,1	5,7	4,8	4.000
	Begge	69,7	8,5	9,5	4,8	7,6	1.100
	Ingen	70,6	3,8	5,1	5,0	15,5	72.800

Kilde: DREAM samt KMD, TASS og STARs ydelsesregistre.

Anm.: 3.309 personer har uoplyst visitationskategori. Personer, som mister en hel hjælp og derfor ikke optræder i ydelsesregistret indgår ikke i tabellen. Arbejdsmarkedsstatus er baseret på forsørgelsesgrundlaget den sidste uge i september 2017. Kontanthjælp dækker over de kontanthjælpslignende ydelser kontanthjælp, uddannelseshjælp og integrationsydelse.

Ydelsesmodtagere med ordinær beskæftigelse

Kontanthjælpsloftet øger incitamentet til at tage få timers ordinær beskæftigelse, ved siden af den kontanthjælpslignende ydelse. Ved få timer kan den enkelte person arbejde sig fri af loftet og få en del af eller hele den reducerede boligstøtte eller særlig støtte retur. Siden reformens ikrafttræden har omkring 1.700 personer hver måned arbejdet sig ud at loftet, dvs. arbejdet nok timer ved siden af deres ydelse til at få udbetalt den boligstøtte eller særlige støtte, som den enkelte ydelsesmodtager er berettiget til.

Antallet af ydelsesmodtagere i kontanthjælpssystemet, som i oktober 2016 modtog ydelse og som fortsat er ydelsesmodtagere i september 2017, er 108.100. Langt størstedelen af disse har ikke haft nogen ordinær beskæftigelse, i løbet af perioden.

Blandt de jobparate er andelen, som opnår 225 timers beskæftigelse indenfor et år 12,0 pct. Andelen er størst blandt personer hverken berørt af kontanthjælpsloftet eller 225 timers reglen (12,7 pct.) og lavest for personer udelukkende berørt af 225-timers reglen (8,9 pct.), jf. tabel 2.

For aktivitetsparate ydelsesmodtagere i kontanthjælpssystemet er andelen, som opnår 225 timers ordinær beskæftigelse indenfor et år, 2,7 pct. For de aktivitetsparate, som var berørt af 225-timersreglen i oktober 2016, er andelen, som har haft mindst 225 timers ordinært arbejde i løbet af et år 4,2 pct. Andelen med ordinær beskæftigelse er lavest for personer, som udelukkende er berørt af kontanthjælpsloftet og højest for personer berørt af både kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen, jf. tabel 2.

Tabel 2. Antallet af ordinære timer for ydelsesmodtagere i oktober 2016, som fortsat er på ydelse i september 2017, fordelt på jobreformstatus.

		Antal timer					Gns. timetal	Antal
		Ingen timer	1-50 timer	51-112 timer	113-224 timer	225+ timer		
Alle ydelsesmodtagere	Alle	85,9	4,4	2,1	2,4	5,2	242	108.100
	Loft	89,5	3,2	1,8	1,9	3,6	216	20.300
	225 regel	79,8	6,2	3,3	4,0	6,7	206	7.200
	Begge	77,0	6,2	3,7	4,5	8,6	214	1.500
	Ingen	85,7	4,5	2,1	2,3	5,4	252	79.000
Job-/Uddannelsesparat	Alle	71,1	8,2	4,0	4,7	12,0	266	29.200
	Loft	71,9	7,4	4,1	5,0	11,6	250	3.700
	225 regel	74,5	7,8	3,9	4,9	8,9	215	3.900
	Begge	73,2	6,4	4,4	5,2	10,9	237	700
	Ingen	70,2	8,6	3,9	4,7	12,7	278	20.800
Aktivitetsparat	Alle	91,3	3,0	1,5	1,6	2,7	206	76.400
	Loft	93,5	2,2	1,2	1,2	1,8	184	16.600
	225 regel	85,9	4,3	2,7	3,0	4,2	188	3.300
	Begge	80,3	6,1	3,2	4,1	6,4	185	800
	Ingen	91,1	3,1	1,5	1,5	2,8	214	55.700

Kilde: KMD, TASS og STARs ydelsesregistre samt E-indkomst.

Anm.: 2.500 personer har uoplyst visitationskategori. Personer, som mister en hel hjælp og derfor ikke optræder i ydelsesregistret indgår ikke i tabellen. Der er optalt timer i udstøttet beskæftigelse over det rullende år 1. oktober 2016 – 30. september 2017.

Beskæftigelse blandt varslede til 225-timersreglen

Personer, som pr. 1. oktober 2016 blev omfattet af 225-timersreglen blev varslet pr. 1. juli 2016. Tabel 3 viser beskæftigelsesomfanget blandt ydelsesmodtagere i oktober 2016 henholdsvis før og efter varslingstidspunktet. Det gennemsnitlige antal timer blandt de omfattede af 225-timersreglen var forud for varslingen 176, mens det efter varslingen var 208 timer. Andelen med beskæftigelse er ligeledes højere, idet 22,0 pct. havde ordinær beskæftigelse efter varslingstidspunktet mod 17,5 pct. forud for varslingstidspunktet.

For personer berørt af 225-timersreglen i oktober 2016 er det gennemsnitlige antal timer efter varslingen dobbelt så højt som forud for varslingen. Andelen med ordinære timer er ligeledes højere.

For alle ydelsesmodtagere er det gennemsnitlige antal timer lavere i perioden efter 1. juli 2016, mens andelen med beskæftigelse er højere, jf. tabel 3.

Sammenlignet med samme periode i 2015, var der ligeledes blandt alle ydelsesmodtagere et fald i det gennemsnitlige timetal samt en mindre stigning i andelen af ydelsesmodtagere med ordinære timer.

Tabel 3. Beskæftigelse blandt ydelsesmodtagere i oktober 2016, 3 mdr. før og 3 mdr. efter varslingstidspunktet 1. juli 2016.

	2. kvartal	3. kvartal
Varslede for 225-timersreglen		
- gns. antal timer	176	208
- andel med ordinære timer (pct.)	17,5	22,0
Berørte af 225-timersreglen		
- gns. antal timer	55	108
- andel med ordinære timer (pct.)	8,9	13,8
Alle ydelsesmodtagere		
- gns. antal timer	132	122
- andel med ordinære timer (pct.)	9,7	10,9
Alle ydelsesmodtagere (2015)		
- gns. antal timer	144	129
- andel med ordinære timer (pct.)	8,4	8,6

Kilde: KMD, TASS og STARs ydelsesregistre.

Status over gruppen af varslede til 1. oktober 2016.

I figur 3 gennemgås, hvad der er sket for den store gruppe af borgere, der blev varslet om omfattelse af 225-timersreglen pr 1.oktober 2016. Figuren gennemgår, hvad der sker i de forskellige faser af reglen: I perioden fra varsling til omfattelse, i perioden efter omfattelse, samt hvad der er forsørgelsesstatus for de pågældende borgere et år efter Jobreform I trådte i kraft.

Opgørelsen viser, at 5.800 personer, svarende 15,5 pct. af de personer, der blev varslet til omfattelse, er kommet i beskæftigelse i perioden fra varsling til september 2017, mens ca 2.200 personer er overgået til SU, svarende til 6 pct.

Der tages udgangspunkt i de ca. 37.700 borgere, der blev retmæssigt varslet til omfattelse af 225-timersreglen. Herudover har ca. 12.800 personer været varslet ved en fejl. Af disse var ca. 2.100 ikke på kontanthjælp på varslingstidspunktet og 10.700 var ikke i målgruppen for at blive nedsat som følge af forslaget; primært uddannelseshjælpsmodtagere, der allerede var på den lavest mulige ydelse.

Af de 37.400 personer, der blev varslet om omfattelse inden 1. juli 2016, er ca. 9.500 blevet undtaget fra 225-timersreglen af deres sagsbehandler inden omfattelse den 1. oktober. Ydermere er ca. 4.900 personer i perioden fra varsling i juni 2016 til omfattelse pr. 1. oktober 2016 afgået fra ydelsen i kontanthjælpssystemet. Heraf er ca. 2.200 personer kommet i beskæftigelse, mens ca. 1.900 er på en anden offentlig ydelse (heraf er 71 pct. overgået til SU). De resterende ca. 800 personer er enten selvforsørgende, gået på pension, udrejst eller døde i perioden.

Det leder frem til, at ca. 23.000 personer pr. 1. oktober omfattes af 225-timersreglen. Heraf nedsættes 11.700 personer, mens 11.300 ikke er blevet nedsat og dermed har opfyldt kravet om 113 timers beskæftigelse inden for 6 måneder (timekravet i indfasningsperioden frem til april 2017). For disse to omfattede grupper er opgjort deres status 12 måneder senere, i september 2017.

For de 11.300, der i oktober havde opfyldt timekravet, observeres det at 2.400 personer et år senere er nedsat som følge af reglen, hvilket viser, at de på et senere tidspunkt ikke har kunnet opfylde timekravet. En stor del af gruppen, svarende til ca. 3.900 personer, har derimod forladt en omfattet ydelse. Heraf er ca. 2.200 i beskæftigelse i september 2017, mens 1.100 er afgået til en anden ydelse. De resterende ca. 600 personer er enten selvforsørgende, gået på pension, udrejst eller døde i perioden. De resterende ca. 5.000 personer er i september 2017 fortsat på en omfattet ydelse men stadig ikke nedsat. Heraf opfylder ca. 2.400 personer fortsat kravet om 225 timers beskæftigelse inden for det seneste år, mens ca. 1.300 personer er undtaget fra 225-timersreglen pr. 1. september 2017 og ca. 1.300 har fået forlænget deres optjeningsperiode.

For så vidt angår de ca. 11.700 personer, der blev nedsat i ydelse pr. 1. oktober 2016, er ca. 6.200 fortsat nedsat et år efter, mens 2.900 ikke længere er nedsat. Blandt de personer, der ikke længere er nedsat, er ca. 1.500 pr. 1. september 2017 undtaget fra reglen, mens 1.400 vurderes at have opfyldt timekravet, da de ikke længere er sat ned i ydelse i september 2017. Hertil kommer, at 2.600 personer ikke længere er på en omfattet ydelse i september 2017. Heraf er 1.400 i beskæftigelse, mens 800 er overgået til en anden ydelse. De resterende ca. 400 personer er enten selvforsørgende, gået på pension, udrejst eller døde i perioden. Personer, der har mistet en hel ydelse og ikke er kommet i beskæftigelse, også vil indgå i denne gruppe.

Figur 3. Gruppen af varslede for 225-timersreglen pr. 1 oktober 2016: Status det førtste år.

